

Joachim Davidsson

Liberal debattör inom innovation & entreprenörskap

2012-05-10

Inför IDÉ-avdrag, inte statligt riskkapital

Den inbitne Socialdemokraten Harry Schein skrev i boken Makten om att vara ledare för företag och organisationer nära Staten och Regeringskansliet, Olof Palme var en av hans bästa vänner och han kände många i regeringskansliet. En av hans uppgifter då var att leda dåvarande Investeringsbanken, en statlig bank man kunde vända sig till om den vanliga banken sade nej. Den skapades för att stimulera och aktivt hjälpa företag genom finansiering i form av lån, ägarkapital samt rådgivning. En god idé som andra banker köpte upp för att lägga ned då en verklig affärsman, Schein, började driva och leda denna bank och möjlig konkurrent.

Socialdemokraterna föreslog nyligen att man borde skapa en statlig riskkapitalfond. De menar en till bredvid alla andra misslyckade satsningar? Det finns redan 20 till 30 statliga riskkapitalbolag, fonder och stiftelser som tillsammans förfogar omkring 20 miljarder kronor. Hur många jobb har dessa skapat? Inte många, i alla fall inte i jämförelse med hur mycket vi redan satsar på detta idag. Talade nyligen med en finsk entreprenör och investerare om detta som tycker det finns gott om kapital i Sverige men ändå har man lika svårt att skapa bolag som i Finland. Tyvärr måste jag säga att fler statliga riskkapitalfonder och bolag är ett ganska dumt förslag. Avveckla dessa fonder och bolag i stället och investera hellre i privata lösningar som kan detta bättre.

Harry Schein skrev redan för 20 år sedan att han som ledare för denna verksamhet (Investeringsbanken) kunde se att Staten är usla och okunniga ägare. Läs gärna om alla turer kring Nynäs Petroleum och fundera lite kring Scheins egna uttryck "how to waste billions without really trying". Detta är fortfarande vår verklighet idag. Titta bara på Statens senaste investeringar som Fouriertransform samt Inlandsinnovation. Något att vara stolt över? Vi väntar med spänning på lite framgångar och pengar tillbaka.

IDÉ-avdrag, lite som ROT/RUT-systemet

Folkpartiet och en del andra partier har länge varit inne på att skapa skatteincitament för satsningar på riskkapital genom privata riskkapitalavdrag. Jag tycker detta är bra och jag var glad att se att även Socialdemokraterna är inne på samma linje för man har nu även föreslagit ett särskilt riskkapitalavdrag som ett visst skydd för investeringar i externt tillväxtkapital i onoterade bolag. Jag har länge sagt att varför erbjuder man förlustavdrag i börsbolag men inte i små onoterade bolag? Vad är balansen och rättvisan i detta?

Då jag arbetar med kommersialisering och affärsutveckling varje dag vet jag av egen erfarenhet att de flesta små företag, potentiella tillväxtföretag, aldrig kommer träffa eller få tillgång till privat eller för den delen statligt riskkapital. Vad vi behöver är bättre system för människor att hjälpa varandra. Vi behöver människor som i stället för att spela på aktiefonder, hästar och lotto satsar på att hjälpa vänner och släktingar att bygga företag. Vi behöver fler "affärsänglar" och då de flesta svenskar inte har miljoner att satsa handlar det om en viss typ av mikrolån man ger till människor man känner. Det handlar inte bara om pengar utan även engagemang och kunskaper i nya företag. Troligen måste man få hjälp av många men då har man också engagemang och råd från många hur man kan bygga sitt företag vidare.

Jag tror på ett IDÉ-avdrag, eller kanske TILLVÄXT-avdrag som påminner om RUT/ROS som en modell för skatteincitament. Tror dock inte om endast på ett skatteavdrag utan kombinationen av engagemang och investering för företagsutveckling. När det handlar om själva avdraget så skall nog tyngdpunkten vara på det faktiska kapital man är villig att satsa i en entreprenör man känner eller träffar. Skall vi skapa lite verkligt dynamik inom vårt innovationssystem så tror jag mer på hjälp mellan vänner, än politiska bidragssystem och tjänstemän som skall försöka driva företag.

Joachim Davidsson

Liberal debattör inom innovation och entreprenörskap.